

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 17 grudnia 2020 r.

w sprawie materiałów budowlanych, w przypadku których oznacza się stężenie promieniotwórcze izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-232, wymagań dotyczących dokonywania tych oznaczeń oraz wartości wskaźnika stężenia promieniotwórczego, o której przekroczeniu informuje się właściwe organy^{1), 2)}

Na podstawie art. 6b ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1792 oraz z 2020 r. poz. 284 i 322) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) materiały budowlane, w których, przed ich wprowadzeniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oznacza się stężenie promieniotwórcze naturalnych izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-232;
- 2) wymagania dotyczące dokonywania oznaczeń stężenia promieniotwórczego naturalnych izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-232 w materiałach budowlanych, o których mowa w pkt 1, w szczególności sposób pobierania próbek i ich pomiaru oraz czynniki uwzględniane przy interpretacji wyników pomiaru, a także sposób wyznaczania wskaźnika stężenia promieniotwórczego tych izotopów;
- 3) wartość wskaźnika stężenia promieniotwórczego naturalnych izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-232 w materiałach budowlanych, o których mowa w pkt 1, przekroczenie której wymaga poinformowania organów nadzoru budowlanego.

§ 2. Materiały budowlane, w których, przed ich wprowadzeniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oznacza się stężenie promieniotwórcze izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-232, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 3. 1. Pobieranie próbek w celu dokonania oznaczeń stężenia promieniotwórczego naturalnych izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-232 w materiałach budowlanych przeprowadza się z częstotliwością uzależnioną od procesu technologicznego w sposób zapewniający reprezentatywność tych próbek.

2. Materiał budowlany, w którym dokonuje się oznaczeń, przed umieszczeniem w naczyniu pomiarowym wysusza się do suchej masy i rozdrabnia do wymiaru ziaren poniżej 2 mm.

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiającą podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylającą dyrektywę 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (Dz. Urz. UE L 13 z 17.01.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2016, str. 69, Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2019, str. 128 oraz Dz. Urz. UE L 324 z 13.12.2019, str. 80).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 4 września 2020 r., pod numerem 2020/0550/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

3. Jeżeli oznaczanie zawartości radu Ra-226 w próbce odbywa się przez oznaczanie stężeń promieniotwórczych produktów jego rozpadu, przed rozpoczęciem pomiaru naczynie pomiarowe z próbką utrzymuje się szczelnie zamknięte przez okres nie krótszy niż 14 dni.

4. Skład mineralny i poziom stężenia naturalnych izotopów promieniotwórczych we wzorcach odniesienia używanych do kalibracji pomiarów odpowiada kontrolowanym materiałom budowlanym.

5. Przy interpretacji wyników pomiarów uwzględnia się:

- 1) tło promieniowania nie pochodzącego od mierzonej próbki;
- 2) wpływ promieniowania obecnych w próbce izotopów innych niż mierzone;
- 3) efekt samoabsorpcji promieniowania w próbce;
- 4) brak równowagi wiekowej pomiędzy izotopami promieniotwórczymi.

§ 4. Wskaźnik stężenia promieniotwórczego izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-232 (wskaźnik I) wyznacza się według wzoru:

$$I = \frac{C_{K-40}}{3000 \text{ Bq / kg}} + \frac{C_{Ra-226}}{300 \text{ Bq / kg}} + \frac{C_{Th-232}}{200 \text{ Bq / kg}}$$

gdzie:

C_{K-40} , C_{Ra-226} i C_{Th-232} – oznaczają odpowiednio stężenia promieniotwórcze izotopów potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-232, wyrażone w bekerelach na kilogram (Bq/kg).

§ 5. Całkowita niepewność wyznaczenia wartości wskaźnika, o którym mowa w § 4, przy poziomie ufności 0,95, nie może przekraczać 20% jego wartości, jeżeli jest ona nie mniejsza niż 0,8.

§ 6. Wartość wskaźnika, o którym mowa w § 4, większa niż 1 oznacza możliwość przekroczenia poziomu odniesienia dla narażenia zewnętrznego ludzi na promieniowanie gamma emitowane przez materiały budowlane wewnątrz pomieszczeń wynoszącego 1 mSv rocznie oraz konieczność poinformowania o przekroczeniu wartości tego wskaźnika organów nadzoru budowlanego.

§ 7. Do oznaczania stężenia promieniotwórczego naturalnych izotopów promieniotwórczych w materiałach budowlanych wyprodukowanych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Prezes Rady Ministrów: *M. Morawiecki*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2007 r. w sprawie wymagań dotyczących zawartości naturalnych izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-228 w surowcach i materiałach stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego, a także w odpadach przemysłowych stosowanych w budownictwie, oraz kontroli zawartości tych izotopów (Dz. U. poz. 29), które zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. poz. 1593 oraz z 2020 r. poz. 284) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 17 grudnia 2020 r. (poz. 33)

MATERIAŁY BUDOWLANE, W PRZYPADKU KTÓRYCH OZNACZA SIĘ STĘŻENIE PROMIENIOTWÓRCZE
IZOTOPÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH POTASU K-40, RADU RA-226 I TORU TH-232

1. Materiały budowlane zawierające naturalnie występujący materiał promieniotwórczy:
 - 1.1. łupek alunowy;
 - 1.2. kwarcyt;
 - 1.3. pochodzenia magmowego:
 - 1.3.1. granitoidy:
 - 1.3.1.1. granit;
 - 1.3.1.2. sjenit;
 - 1.3.2. ortognejs;
 - 1.3.3. porfir;
 - 1.3.4. tuf wulkaniczny;
 - 1.3.5. pył wulkaniczny (pucołana);
 - 1.3.6. lawa.
2. Materiały budowlane zawierające pozostałości z sektorów przetwarzających naturalnie występujący materiał promieniotwórczy:
 - 2.1. popioły lotne;
 - 2.2. fosfogips;
 - 2.3. żużel fosforowy;
 - 2.4. żużel cynowy;
 - 2.5. żużel miedziowy;
 - 2.6. czerwony szlam (pozostałość po produkcji aluminium);
 - 2.7. pozostałości po produkcji stali;
 - 2.8. materiał skalny po eksploatacji i przeróbce rud uranu.